

L'Ajuntament de Barcelona recupera i obre al públic el castell de Torre Baró, al districte de Nou Barris

- » L'espai inclou un espai expositiu i de divulgació històrica, un punt d'informació del Parc Natural de Collserola i un mirador a la ciutat
- » La inversió total duta a terme al castell i el seu entorn és d'uns 750.000 euros
- » L'edifici s'ha dotat d'il·luminació ornamental dissenyada específicament per posar en valor aquest patrimoni

» El castell de Torre Baró: la recuperació d'un edifici emblemàtic de la ciutat de Barcelona

L'Ajuntament de Barcelona obrirà aquest cap de setmana al públic el castell de Torre Baró, al districte de Nou Barris, després de les actuacions de restauració, consolidació i arranjamet que s'han dut a terme en aquest emblemàtic edifici de la ciutat de Barcelona. La totalitat de les actuacions que s'han dut a terme per tal de recuperar la torre com a espai per al ciutadà i el seu entorn han suposat una inversió municipal d'uns 750.000 euros.

L'edifici inclou un espai expositiu i de divulgació històrica, un punt d'informació del Parc Natural de Collserola i un mirador a la ciutat, tenint en compte que aquest àmbit és la principal porta d'entrada al Parc per a ciutadans a peu i ciclistes. A més, per la seva proximitat al punt d'inici del passeig de les Aigües, esdevindrà un punt important en la gestió de programes de comunicació i educació ambiental del parc. Aquest és un dels espais emblemàtics del districte de Nou Barris i la seva posada en valor es troba recollida al Pla de Turisme del Districte.

Les plantes inferior i baixa de l'edifici estaran obertes al públic de dilluns a divendres de 10 a 13 hores; dissabtes de 10 a 17 hores i diumenges de 10 a 14 hores. Les tres plantes superiors només seran accessibles amb reserva prèvia. Com a principals activitats, es realitzaran tallers i activitats, així com varies

rutes per Collserola. Des del Museu d'Història de Barcelona i l'Arxiu històric de Roquetes-Nou Barris es duran a terme rutes, itineraris i visites guiades.

A l'exterior de l'edifici s'ha arranjat el mirador que permet tenir vistes panoràmiques de l'entorn i que compta amb uns atributs semblants als del Turó de la Rovira. Aquest mateix espai servirà per dinamitzar algunes activitats de les entitats i associacions dels barris de Torre Baró i Roquetes. En aquest mirador es troben uns plafons informatius amb informació històrica del castell i de la seva relació amb l'entorn. A l'interior s'exposen imatges de l'espai fetes entre els anys 1965 i 1973 pel fotògraf Narcís Darder i uns plafons amb imatges panoràmiques amb els punts més importants de l'skyline dels voltants del castell.

Aquest castell té una posició estratègica en el vessant barceloní, a l'extrem oriental de la serra de Collserola. Això el converteix en un mirador per poder gaudir la ciutat i la panoràmica sobre

els vessants vallesans coberts de boscos. Collserola és el Parc Natural de la gran metròpoli barcelonina i forma part de la Xarxa Natura 2000 europea. Juntament amb el Tibidabo i Sant Pere Màrtir, forma part dels tres grans elements simbòlics de la cornisa de Barcelona.

Està situat just a l'inici dels 21 quilòmetres de recorregut que tindrà el Passeig Mirador de les Aigües en el vessant barceloní de la serra de Collserola, un cop es completi l'obertura de tot el passeig que connecta l'extrem oriental, a Torre Baró, amb l'extrem de ponent de la serra a Sant Pere Màrtir. El seu ús està pensat per a vianants i bicicletes i en un futur formarà part de la Ronda Verda de Barcelona, un recorregut d'uns 60 km que voreja la ciutat de Barcelona.

Per tal de desenvolupar el projecte de recuperació de l'espai i la seva obertura a la ciutadania han col·laborat Hàbitat Urbà, el districte de Nou Barris, BIMSA, el Museu d'Història de Barcelona (MUHBA), la Direcció de Turisme i Esdeveniments de Barcelona de Barcelona Activa, el Consorci del Parc Natural de Collserola i l'Arxiu Històric de Roquetes- Nou Barris.

» L'Ajuntament ha executat actuacions per a la restauració, consolidació i arranjamet de l'espai

Les actuacions que l'Ajuntament de Barcelona ha dut a terme en aquest edifici catalogat que, fins ara, havia estat en situació de degradació, han suposat la restauració, consolidació i arranjamet del castell de Torre Baró i se sumen a una intervenció feta prèviament que incloïa l'arranjament i refer els merlets d'obra de fàbrica del coronament. L'espai compta amb 317,98 m2 de superfície i està situat a la Carretera Alta de Roquetes, 309-311.

La planta baixa és totalment diàfana. En aquest espai es disposa de plafons informatius per als usuaris i també una gran impressió d'un foto-plànol del Parc Natural de Collserola que es retroil·lumina.

A la planta inferior s'han condicionat els lavabos amb la substitució de l'enrajolat ceràmic existent a l'interior de les dues peces i l'adequació de la seva part exterior. També s'ha substituït l'escala que comunica la planta inferior i la planta baixa.

Pel que fa a la resta de plantes de l'edifici, s'han protegit les obertures de la primera planta per evitar-ne la intrusió, s'ha millorat la seguretat de les baranes i s'ha instal·lat una il·luminació general. També s'ha impermeabilitzat el sostre de la planta baixa. A les plantes baixa, inferior i primera s'ha actuat en els tancaments i la serralleria de les façanes.

Finalment, s'ha actuat en les instal·lacions de sanejament, aigua sanitària, electricitat (que inclou l'enllumenat exterior) i les de protecció i seguretat.

En l'exterior de l'edifici s'ha creat un itinerari que permet l'accessibilitat des de la plataforma perimetral de la part inferior de l'edifici fins a la terrassa-mirador ja existent. Així, la primera part d'aquest recorregut es fa amb un camí de paviment de formigó modificant lleugerament el pendent del talús actual. La part més propera al mirador existent compta amb una rampa metàl·lica suportada per pilars també metàl·lics.

El mirador ja existent, situat davant l'entrada principal de l'edifici, també ha estat objecte d'algunes actuacions. S'han reparat les lloses de formigó del sòl que en alguns casos s'havien mogut a causa dels assentaments i l'empenta de les arrels dels pins. També s'ha millorat la seguretat, tot incorporant noves terres al talús situat a la banda nord per reduir la diferència de cota i la implantació d'elements de protecció a la banda sud. Finalment, s'ha incorporat una rampa per facilitar l'accessibilitat de persones amb mobilitat reduïda a l'edifici.

Il·luminació ornamental per posar en valor l'edifici

A més de la recuperació arquitectònica de l'espai, l'Ajuntament de Barcelona ha apostat per instal·lar una il·luminació ornamental específicament dissenyada per al castell de Torre Baró, seguint els criteris del Pla Director d'Il·luminació de la ciutat, que incorpora il·luminació ornamental per personalitzar i posar en valor edificis singulars de la ciutat.

La il·luminació artística interior del castell consisteix en la instal·lació de projectors tipus LED als buits de les finestres de la segona i tercera planta del castell, per donar una il·luminació ornamental amb colors i programable per poder fer diferents escenes en dates puntuals. Es crearà una escena bàsica per a la il·luminació ornamental general amb tons càlids i diverses escenes que canviaran de color segons les dates específiques que s'estableixin al Pla d'usos del Castell, i seguint el calendari d'il·luminació ornamental de la ciutat.

El castell s'il·luminarà els divendres, dissabtes i diumenges. Els horaris d'encesa aniran de les 18:00 a les 22:00 hores, i variaran mensualment en funció de quan es fa fosc. Mentre que els d'apagada aniran de les 22 a les 24 hores.

A l'exterior s'ha instal·lat també una il·luminació led composta per 6 columnes de 4m d'alçada al voltant de l'edifici. Les tres columnes situades a la façana central disposen de projectors orientats per il·luminar la placeta d'accés al punt d'informació del Parc de Collserola i dos projectors o un, segons disposició, orientats cap a façana.

En la primera imatge, hi ha la il·luminació bàsica de l'espai i, a la segona, amb la il·luminació d'una data específica com és el rosa del Dia Mundial del Càncer

» Un castell amb un nivell de protecció B

El castell de Torre Baró és la icona del districte de Nou Barris, visible des de molts punts de Barcelona. És un edifici del 1905 i està catalogada, compta amb un nivell de protecció B. Formava part d'un projecte de ciutat jardí a la serra de les Roquetes. Els problemes econòmics i les males comunicacions van fer fracassar la iniciativa, i només se'n va materialitzar la Carretera Alta de les Roquetes i el castell, que va quedar inacabat.

Aquesta construcció, situada a la part més alta del turó de les Roquetes, s'havia projectat com a hotel. Era un edifici aïllat, de maçoneria, amb obertures emmarcades amb maó vist, format per un cos principal de planta quadrada i un cos afegit en forma de torre. L'edificació, de planta baixa i tres pisos, es va incrementar en un pis més a causa de la topografia del terreny al costat oest. Les obertures de mig punt i la coronació a base de merlets imitaven una fortificació.

El castell pertanyia a Manuel M. de Sivatte, marquès de Vallbona i propietari d'aquells terrenys. L'edifici va ser punt de trobada d'excursionistes i de famílies humils que hi feien aplecs i fontades. A causa del seu abandonament, va començar un llarg procés de degradació i enrunament. Amb l'esclat de la Guerra Civil, va ser ocupat per soldats republicans i ben a prop hi van instal·lar una bateria antiaèria. El 1939 el van ocupar temporalment les tropes nacionals i els voltants es van emprar com a camp de concentració de presoners republicans.

El Pla Parcial Torre Baró-Vallbona-Trinitat Nova de 1969 amenaçava el castell, però la seva suspensió el 1973, gràcies a la lluita veïnal, va aconseguir salvar-lo. Als anys setanta va ser punt de trobada de grups clandestins veïnals i polítics. Allà mateix, entre 1983 i 1984, es van celebrar acampades per denunciar l'estat d'abandonament de la muntanya i reivindicar la zona com a pulmó verd.

L'Ajuntament de Barcelona el 1987, a través del Consorci del Parc Natural de Collserola (aleshores Patronat Metropolità del Parc de Collserola), va habilitar l'edifici, símbol del barri, i l'espai colindant com a mirador segons un projecte redactat pels arquitectes Jordi Bosch, Joan Tarrús i Santiago Vives.

Amb posterioritat, el districte de Nou Barris va construir un forjat que cobreix la planta baixa i va iniciar la construcció de dos serveis en la semi planta inferior, sense finalitat concreta, però aquests treballs no es varen finalitzar i des de a les hores l'edifici mirador, ha restat tancat al públic, amb diferents episodis d'ocupació i destrosses interiors.